

sk0002 4 300 mtik1002

nkomo

London, 1983. március 13. /reuter/ap/ - joshua nkomo, a zimbabwei afrikai népi unió /zapu/ hazafias front vezetője vasárnap reggel Londonba érkezett. szombaton indult a dél-afrikai johannesburgból, a brit légitársaság repülőgépén, mint jelentették, nkomo hat nappal ezelőtt hagyta el titokban hazáját, s először a szomszédos botswanában tartózkodott.

a brit külügyminisztérium illetékesei közölték, hogy a zimbabwei ellenzéki vezető nem kért menedékjogot, s valószínűleg mint „turista”, kap tartózkodási engedélyt nagy-britanniában.

sg pi

09.48 130383 0575

--

sk0003 4 230 mtik1003

rövid hírek

brit bűnözés

London, 1983. március 13. /ap/ - a brit belügyminisztérium adatai szerint tavaly minden eddigi rekordot megdöntött a bűnesetek száma nagy-britanniában. értesülések szerint hárommillió komolyabb bűncselekményt követtek el a szigetországban 1982-ben, ezen belül közel 800.000 rablást, 10 százalékkal többet, mint 1981-ben.

asszámi zavargások

uj-delhi, 1983. március 13. /ap/ - továbbra is véres eseményekről érkeznek jelentések asszámból, ahol január óta több mint 1.700 ember vesztette életét a faji és vallási összecsapások során és csaknem félmillió ember vált hajléktalanná. a hét végi összecsapások több halálos áldozatot is követeltek, a kormány-ellenes fegyveresek hivatalokat, rendőrörsöket támadtak meg. a hadsereg és a rendőrség egységei fokozott járőrtevékenységgel próbálják biztosítani a települések rendjét és nyugalalmát.

Fi

szerencsés baleset

frankfurt, 1983. március 13./reuter/ - utasszállító repülőgépek ütköztek össze szombaton a frankfurti repülőtéren. a kuvaiti légitársaság egyik boeing 747-es repülőgépe a kifutópályán egyik szárnyával nekiütközött a pan american légitársaság egyik álló boeing 737 gépének. a két gép fedélzetén tartózkodó 345 utas közül senki sem sérült meg, mindkét gép megrongálódott.

ti pi

10.12 130383 1304

--

sk0004 4 230 mtik1004

el nem kötelezettek - szovjet értékelés

moszkva, 1983. március 13. /mti/ - szovjet értékelés szerint eredményes volt az el nem kötelezett országok uj-delhiben megtartott vii. csúcskonferenciája.

a tanácskozás legfőbb eredménye az, hogy a majdnem száz ország képviselőinek sikerült egyeztetett álláspontot kialakítani a mozgalom taktikájáról és stratégiájáról, az elkövetkezendő évek feladatairól. mindezek kifejezésre jutottak az uj-delhiben elfogadott dokumentumokban is. mint a pravda vasárnapi száma megállapítja, az el nem kötelezett országok mozgalmának csúcserőkezlete ismét megerősítette a mozgalomhoz tartozó országok elkötelezettségét az alapelvekhez: küzdelem a háború, az imperializmus, a faji megkülönböztetés és a gyarmati függőség minden formája ellen.

jellemzője volt az uj-delhiben megtartott tanácskozásnak, hogy a résztvevők nem kerülték meg az emberiséget érintő legfontosabb kérdéseket, köztük a leszerelésnek és az uj gazdasági világrend kialakításának problémáját. a felszólalók követelték a nukleáris fegyverek gyártásának befagyasztását, felhalmozásuk és telepítésük betiltását. hangsúlyozták azt is, hogy a politikai és társadalmi felszabaduláshoz elengedhetetlen feltétel egy demokratikusabb és igazságosabb gazdasági világrend kialakítása.

kétségtelen tény - állapította meg a szovjet televízió kommentátora -, hogy egyes kérdésekben nem sikerült haladást elérni. nem sikerült módot találni az iraki-iráni háború befejezésére, s továbbra is nyitott kérdés, hol fogják megrendezni a következő csúcskonferenciát az el nem kötelezett államok. a konferencia résztvevői azonban mindenképp azokra a kérdésekre összpontosították figyelmüket, amelyek egyesítik ezeket az

Fi

országokat. ezt az egységet az egyesült államoknak sem sikerült megbontania, amely pedig mindent megtett ennek érdekében. a szovjet sajtó - külföldi lapjelentésekre hivatkozva - beszámolt arról, hogy washington diplomaták és külügyi szakértők népes csoportját küldte a csucskonferencia idejére az indiai fővárosba, akik „aktív tevékenységet fejtettek ki a delegátusok körében„. Lehet, hogy bizonyos kérdésekben sikerült is eredményeket elérniük, de nem érték el a fő célt, hogy a konferencia mesterségesen kiélezett kérdések megvitatásával töltse idejét.

a szovjetunióban - mondotta a televízió kommentátora - örülnek a csucskonferencia sikerének. a szovjetunió a korábbiakhoz hasonlóan megérti és támogatja az el nem kötelezett országok mozgalmát, amely mindig számíthat a szovjetunió jóakarására és együttműködésére.

kr/so pi

10.19 130383 2567

-.-

sk0005 4 230 mtik1005

opec: „közel a megállapodáshoz,,

aczell endre, az mti tudósítója jelenti:

london, 1983. március 13. /mti/ - a kőolaj-kartell történelmének leghosszabb alkudozása után az opec-ben tömörült országok szombaton este - a jelek szerint - valóban közel kerültek a megállapodáshoz.

ilyen értelmű, derülátó kijelentést tett hamid zaheri, az opec szóvivője.

csatlakozott hozzá a katarai olajminiszter is, aki közölte, hogy „olyan megállapodást fogunk aláírni, amely kedvére lesz mindenkinek,,.

kamal hasszan al-mabur libiai kőolajipari titkár szerint „csak néhány részlet vár tisztázásra,,.

változatlanul úgy tudni, hogy a hordónkénti kartell-ár 15 százalékos mérséklésében a tagországok már csütörtökön megállapodtak. a termelési kvóták - a tagországokra lebontott termelési hányadok - elosztásában azonban mindmáig nem jött létre egyezés, s noha először nigériáról és iránról, később mindkettőjükéről terjedtek el olyan hírek, hogy utját állják a megállapodásnak, szombaton délután a venezuelai olajminiszter nyilatkozott úgy, hogy a többiek „tul nagy áldozatot,, kérnek tőle.

fi

vasárnap reggelre azonban minden sinen látszott lenni. a megállapodás aláírására kijelölt „hivatalos,, csucserőkezletet a nap folyamán, késő délután tartják meg.

ae/so pi

10.25 130383 1300

-.-

sk0006 4 230 mtik1006

nszk - schleswig-holstein - tartományi választás

bonn, 1983. március 13. /mti/ - tartományi választást tartanak vasárnap az nszk-beli schleswig-holsteinben. a 2 millió 600 ezer lakosu tartományban mintegy kétmillióan jogosultak a 74 képviselő megválasztására.

az 1979-es tartományi választáson a cdu a szavazatoknak 48,3, az spd 41,7, az fdp 5,7, a „zöldek,, 2,4, a dán kisebbség képviselője pedig 1,4 százalékát kapta. ennek alapján a cdu 37 mandátummal rendelkezett és egyedül kormányzott.

a mostani választás érdekessége, hogy a szabaddemokrata párt schleswig-holstein-i szervezete - szemben az országos tendenciával - a szociáldemokratákkal akar koalícióra lépni, amennyiben bejut a kielben székelő parlamentbe. érdeklődéssel várják az nszk-ban, hogy folytatódik-e a „zöldek,, előretörése, öt tartományi és az országos parlament meghódítása után sikerül-e nekik schleswig-holsteinben is átlépni a bővös 5 százalékos határt.

fkj/so pi

10.35 130383 0972

fi

-.-

országokat. ezt az egységet az egyesült államoknak sem sikerült megbontania, amely pedig mindent megtett ennek érdekében. a szovjet sajtó - külföldi lapjelentésekre hivatkozva - beszámolt arról, hogy washingtoni diplomaták és külügyi szakértők népes csoportját küldte a csucskonferencia idejére az indiai fővárosba, akik „aktív tevékenységet fejtettek ki a delegátusok körében... lehet, hogy bizonyos kérdésekben sikerült is eredményeket elérniük, de nem érték el a fő célt, hogy a konferencia mesterségesen kiélezett kérdések megvitatásával töltse idejét.

a szovjetunióban - mondotta a televízió kommentátora - örülnek a csucskonferencia sikerének. a szovjetunió a korábbiakhoz hasonlóan megérti és támogatja az el nem kötelezett országok mozgalmát, amely mindig számíthat a szovjetunió jóakarására és együttműködésére.

kr/so pi

10.19 130383 2567

--

sk0005 4 230 mtik1005

opec: „közel a megállapodáshoz,,

aczel endre, az mti tudósítója jelenti:

london, 1983. március 13. /mti/ - a kőolaj-kartell történelmének leghosszabb alkudozása után az opec-ben tömörült országok szombaton este - a jelek szerint - valóban közel kerültek a megállapodáshoz.

ilyen értelmű, derülátó kijelentést tett hamid zaheri, az opec szóvivője.

csatlakozott hozzá a katarai olajminiszter is, aki közölte, hogy „olyan megállapodást fogunk aláírni, amely kedvére lesz mindenkinek,,.

kamal hasszan al-mabur libiai kőolajipari titkár szerint „csak néhány részlet vár tisztázásra,,.

változatlanul úgy tudni, hogy a hordónkénti kartell-ár 15 százalékos mérséklésében a tagországok már csütörtökön megállapodtak. a termelési kvóták - a tagországokra lebontott termelési hányadok - elosztásában azonban mindmáig nem jött létre egyezés, s noha először nigériáról és iránról, később mindkettőjükéről terjedtek el olyan hírek, hogy utját állják a megállapodásnak, szombaton délután a venezuelai olajminiszter nyilatkozott úgy, hogy a többiek „tul nagy áldozatot,, kérnek tőle.

fi

vasárnap reggelre azonban minden sinen látszott lenni. a megállapodás aláírására kijelölt „hivatalos,, csucserőkezletet a nap folyamán, késő délután tartják meg.

ae/so pi

10.25 130383 1300

--

sk0006 4 230 mtik1006

n szk - schleswig-holstein - tartományi választás

bonn, 1983. március 13. /mti/ - tartományi választást tartanak vasárnap az n szk-beli schleswig-holsteinben. a 2 millió 600 ezer lakosu tartományban mintegy kétmillióan jogosultak a 74 képviselő megválasztására.

az 1979-es tartományi választáson a cdu a szavazatoknak 48,3, az spd 41,7, az fdp 5,7, a „zöldek,, 2,4, a dán kisebbség képviselőite pedig 1,4 százalékát kapta. ennek alapján a cdu 37 mandátummal rendelkezett és egyedül kormányzott.

a mostani választás érdekessége, hogy a szabaddemokrata párt schleswig-holstein-i szervezete - szemben az országos tendenciával - a szociáldemokratákkal akar koalícióra lépni, amennyiben bejut a kielben székelő parlamentbe. érdeklődéssel várják az n szk-ban, hogy folytatódik-e a „zöldek,, előretörése, öt tartományi és az országos parlament meghódítása után sikerül-e nekik schleswig-holsteinben is átlépni a büvös 5 százalékos határt.

fkj/so pi

10.35 130383 0972

fi

--

sk0007 4 230 mtik1007

francia helyhatósági választások

párizs, 1983. március 13. /dpa/taszsz/ - vasárnap
franciaországban megkezdődött a helyhatósági választások második fordulója.

a szavazók ismét az urnák elé járulnak azokon a településeken, ahol a választások egy héttel ezelőtt tartott első fordulójában egyik jelölt sem kapott abszolút többséget. a mostani fordulóban a relatív többség is elég a győzelemhez. a március 6-i fordulóban a jobboldalnak sikerült erősítenie pozícióit.

a l, humanité-dimanchenak, az fkp hetente kétszer megjelenő képes hetilapjának legfrissebb száma vezércikkében megállapította: akik a mostani fordulóban a baloldal jelöltjeire adják szavazatukat, azok annak a politikának a megerősítésére szavaznak, amelyet 1981-ben a franciák többsége választott.

ti pi

10.37 130383 0799

--

sk0008 4 230 mtik1008

kina-szu - pekingi lap /1. rész/

peking, 1983. március 13. /mti/ - kina vasárnap a kínai-szovjet államközi kapcsolatok normalizálását nyíltan a ,,kambodzsai kérdéssel,, kötötte össze, sőt, a kínai előfeltételek sorában az első helyre tette. a szovjetunió álláspontja szerint az indokina országok belső helyzete, viszonyuk egymással és más országokkal nem lehet tárgya a kínai-szovjet konzultációknak, mintahogy a normalizálás előfeltételül ,,az afganisztáni ügy rendezését,, , vagy a mongóliában szovjet-mongol megállapodás alapján állomásozó szovjet csapatok visszavonását sem lehet megtenni.

a beijing review című hetilap legújabb számában megfogalmazódott kínai álláspont leszögezte: a szovjetunió vietnamnak nyújtott támogatását beszüntetve, ,,befolyását kihasználva ösztönözhetné vietnamot összes csapatának kivonására kambodzsából,,. ellenkező esetben és ,,ha folytatódnak a kínai-vietnami határ mentén a vietnami fegyveres provokációk, kina és vietnam kapcsolatai még feszültebbé fognak válni, s ez elkerülhetetlenül a kínai-szovjet kapcsolatok romlását fogja előidézni,,. ,,az a véleményünk,

R

állapította meg a pekingi hetilap - , hogy lényegi előrehaladás a vietnami csapatvisszavonásban elő fogja segíteni a normális kínai-szovjet kapcsolatok helyreállítását,,. a hetilap ,,tettekre,, szólította fel a szovjetuniót, s annak a reményének adott hangot, hogy ,,a kínai-szovjet kapcsolatok normalizálása előtt álló akadályok elhárításának sorában a teljes vietnami csapatvisszavonás problémája kerül elsőnek megoldásra,,. /folyt./

nc/so pi

11.01 130383 1571

--

sk0009 4 230 mtik1009

kina-szu - pekingi lap /2. rész/

mind szovjet, mind vietnami vélemény szerint kina és vietnam viszonyának normalizálása csak erre a két országra tartozik. a normalizálási tárgyalások peking és hanoi között a kínai fél hibájából szakadtak meg. az indokina országok februári vientiane-i csúcstalálkozójáról kiadott, a vietnami csapatok kambodzsai tartózkodásával foglalkozó dokumentum megállapította: minden, a két ország egyezménye alapján ott tartózkodó vietnami egységet kivonnak kambodzsából, amint megszűnik a kínai fenyegetés, nem használják fel többé thaiföld területét kambodzsá-ellenes /és általában indokina elleni/ akciókra, ha teljes egészében beszüntetik a ,,vörös khmereknek,, és más kambodzsai ellenzékieknek nyújtott támogatást, s amennyiben biztosítva lesz kambodzsá, különösképpen pedig a thai-kambodzsai határ békéje és biztonsága. ezenkívül, kambodzsá biztonságának kellő figyelembevételével, minden évben, így 1982 után 1983-ban is, dönteni fognak bizonyos számú vietnami egység kivonásáról.

kina azonban az indokina országok jogos biztonsági érdekeiről tudomást nem véve, ellenséges politikáját, a kapcsolatok megromlásának valódi okát meg nem szüntetve, március 1-én egyoldalú és teljes csapatkivonásra szólította fel vietnamot. a teljes csapatkivonás bejelentése és az első egységek visszavonása után kina, ugymond hajlandó felujjítani a normalizálási tárgyalásokat peking és hanoi között, még több egység kivonásával párhuzamosan pedig gyakorlati lépéseket tenni a viszony javítására.

nc/so pi

11.05 130383 1541

R

--

sk0010 4 300 mtik1010

közel-keleti hírek

jeruzsálem, 1983. március 13. /afp/ - vasárnap az utóbbi hetek leghevesebb tüntetéseiről érkeztek hírek az izraeli megszállás alatt lévő ramallah és el-bireh városokból, valamint jeruzsálem keleti részéből. a palesztin fiatalok azért tüntettek, mert a minap kitudódott, hogy 45 szélsőséges cionista el akarta foglalni a jeruzsálemi templomdombot. a rendfenntartó erők beavatkozása közben egy palesztin megsebesült. az izraeli rendőrség, amely 36 személyt letartóztatott a „templomdomb-ügyben”, közölte, hogy a csoport tagjai ellen fegyveres lázadás tervezése miatt vádat emelnek. egyes hírek szerint a csoport tagjai merényletet akartak elkövetni az izraeli belügyminiszter ellen is. a minisztérium mégsem kezdeményezi annak a kach nevű szélsőséges szervezetnek a betiltását, amelyhez az összeesküvők tartoznak.

tel-aviv, 1983. március 13. /reuter/ - bejrútban a területi illetékesség eltérő megítélése miatt ismét szópárbaj volt szombaton a többnemzetiségű erők amerikai tagjai és az izraeli hadsereg katonái között. az izraeli jelentés szerint az izraeli katonák végül „meggyőzték”, az amerikaiakat, hogy nem vonulhatnak át a reihan egyetem környékén az izraeli ellenőrzés alatt lévő területen.

jeruzsálem, 1983. március 13. /upi/reuter/ - carter volt amerikai elnök szombaton az izraeli kormány szemére vetette, hogy „tul szűken”, értelmezi a camp david-i egyezményrendszernek a palesztin önkormányzatra vonatkozó részét és azt állította, hogy az izraeli kormány annak idején félrevezette őt, mert a megszállt területeken folytatott telepítési politikát „ugyancsak eltulozta”, mindazonáltal a palesztinok és jordánia „tartózkodó magatartását”, is okolta azért, hogy - mint mondta - a közel-keleti béke reményei „elhalványultak”, carter izraelben és a megszállt területeken tett látogatása befejeztével tartott sajtóértekezletet jeruzsálemben.

rijad, 1983. március 13. /reuter/ - jasszer arafat, a pfsz vb elnöke szombaton este uj-delhiből a szaud-arábiai fővárosba érkezett. fahd királlyal fog tárgyalni. megérkezésekor méltatta, hogy az el nem kötelezett országok csucsértekezlete támogatta az arab liga fezi béketervét. rijadban találkatások kezdődtek arafat és carter esetleges találkozájáról. a volt amerikai elnök hétfőn érkezik rijadba.

fi

bonn, 1983. március 13. /dpa/ - helmut kohl nyugatnémet kancellár rövidesen izraeli látogatást tesz - ezt jelentette be szombaton manfred wörner hadügyminiszter az izraeli tv-nek adott nyilatkozatában. azt is közölte, hogy az előző kormányok politikájának szellemében az nszk ezentul sem ad el leopard-2-es harckocsikat szaud-arábiának.

sg pi

11.39 130383 2661

--

sk0011 4 300 mtik1011

a szerkesztőségek tájékoztatására!

arbatov nyilatkozat

tokió, 1983. március 13. /reuter/ - georgij arbatov véleménye szerint kínát is be kell vonni a távol-keleten telepített közepes hatótávolságú nukleáris fegyverek korlátozásáról indítandó esetleges tárgyalásokba. a szovjet párt központi bizottságának tagja az aszahi simbun című japán lapnak nyilatkozott, szavai az ujság vasárnapi számában jelentek meg.

az aszahi simbun elemzése szerint arbatov javaslatának megtételekor számításba vette, hogy az egyesült államok f-16-os vadászbombázókat akar állomásoztatni japán északi részén, a csendes-óceáni 7. flottát pedig manőverező robotrepülőgépekkel akarja fölszerelni. gondolt a kínai atomfegyverkezésre is - vélekedik a japán lap.

arbatov leszögezte, hogy jelenleg egyetlen ss-20-as típusú szovjet közepes hatótávolságú atomrakétát sem tartanak japánra irányozva. ez a helyzet nem is változik mindaddig, amíg japán nem válik atomhatalommá, vagy területén nem helyezik el más ország atomfegyvereit - mondta arbatov.

amerikai és japán becslések szerint jelenleg száz, három robbanótöltetű ss-20-as rakéta van a szovjetunió távol-keleti részén. az egyesült államok 1985-ig akarja elhelyezni f-16-os vadászbombázóit a miszavai japán légitámaszponton, a szovjetunió távol-keleti támaszpontjain állomásozó mintegy hetven backfire típusú távolsági bombázó ellensúlyozására.

fi

arbatov nyilatkozatában emlékeztetett a néhai Leonid brezsnyevnek arra a javaslatára is, hogy az egyesült államok és a szovjetunió kezdjen tárgyalásokat a fegyvereknek kelet-ázsiaiából való kivonásáról.

sg pi

12.25 130383 1668

--

sk0012 4 230 mtik1012

nyugatnémet választások - pravda-kommentár

moszkva, 1983. március 13. /taszsz/ - az nszk-ban a választások lezajlottak, a problémák azonban változatlanul megmaradtak. a gazdasági válság és a többmilliós munkanélküliség problémái nem oldódtak meg, s a konzervatív cdu-csu blokknak sincs receptje azok megoldására - állapítja meg a pravda vasárnapi számában megjelent elemzésében vlagyimir mihajlov, az szkp kb központi lapjának szemleírója.

az 1983-as év fő kérdése az nszk-ban az amerikai pershing-2 jelzésű rakéták és a manőverező robotrepülőgépek telepítésének ügye marad, jóllehet a nyugatnémet parlamenti választások eredményeit az óceán két partján némelyek szeretnék úgy értelmezni, hogy az egyenlő nukleáris rakéták telepítése politikájának helyeslésével.

az spd vereségének okait elemezve a pravda szemleírója emlékeztet arra, hogy 13 év alatt két nagyobb gazdasági válsággal is szembe kellett néznie a szociáldemokrata irányításnak, és az utóbbi krízis már 5 éve folytatódik. milliókat tett csalogottá, hogy a szociáldemokrata kormányzat nem volt képes megfordítani az események menetét, s ebben a helyzetben a cdu-csu-nak nem volt nehéz dolga a teljes felelősséget az spd-re hárítani a gazdasági nehézségekért.

volt azonban egy másik, és nem kevésbé komoly tényező is. az spd a hatvanas-hetvenes évek fordulóján, a konfrontációtól az enyhülés politikai irányába való átmenet korszakában került hatalomra. az spd meghatározó szerepet játszott nyugatnémet részről abban, hogy szerződések jöttek létre a szovjetunióval, lengyelországgal, az ndk-val és csehszlovákiával, s aktív szerepet játszott az európai biztonsági értekezlet előkészítésében is. általában, az nszk számára a külső békés feltételek biztosításának kérdéseiben, a jószomszédság fejlesztésében a szociáldemokraták olyan politikát folytattak, amelynek révén sokáig megőrizhették fölényüket. azonban a hetvenes évek végén a párton belül is komoly erjedést okozott az spd több

Fi

vezetőjének a nato 1979-es rakétatelepítési döntése melletti kiállása. a szociáldemokraták nem voltak képesek arra, hogy bonni kormányzásuk időszakában közel kerüljenek a háboruellenes mozgalomhoz és emiatt választóik jelentős része a „zöldekhez”, pártolt - állapítja meg a pravda szemleírója.

ti pi

12.55 130383 2291

--

sk0013 4 230 mtik1013

a szerkesztőségek tájékoztatására!

szovjet-egyiptomi tárgyalások

kairó, 1983. március 13. /uj-kina/ - tíz nap alatt másodszor találkoztak magas rangú szovjet és egyiptomi politikusok kairóban, hogy megvitassák a két ország kapcsolatai normalizálásának kérdéseit - jelentette az uj-kina hírügynökség kairóból.

a szombati keltezésű jelentés szerint nyikolaj bajbakov, a szovjetunió minisztertanácsának elnök-helyettese, aki előzőleg etiópiában tárgyalt, a kairói repülőtéren 90 perces megbeszélést folytatott shafei abdel hamid egyiptomi külügyminiszter-helyettesel. hamid átadta kamal hasszan ali egyiptomi külügyminiszter szóbeli üzenetét, részletek azonban nem ismeretesek - írja az uj-kina.

a jelentés kiemeli, hogy hivatalos források szerint a két politikus az országaik közötti kapcsolatokat vitatta meg. bajbakov március 2-án is megszakította utját kairóban, és átadta hamidnak a szovjet vezetőknek a „két ország kapcsolataira vonatkozó, konkrét elképzeléseit, tartalmazó, „fontos üzenetét”, helyi jelentések szerint a kapcsolatok normalizálásával összefüggésben megvitatták a nagykövetek cseréjének kérdését is - írja az uj-kina, s emlékeztet arra, hogy a szovjet nagykövetet 1981 szeptemberében kiutasították kairóból, egyiptomnak pedig 1977 decemberétől nincs nagykövete moszkvában.

ti pi

13.50 130383 1393

Fi

--

sk0014 4 300 mtik1014

a szerkesztőségek tájékoztatására!

amerikai javaslat

washington, 1983. március 13. /ap/ - az egyesült államok azt javasolta a szovjetunióknak, hogy a földalatti nukleáris fegyverkísérletek robbanóerejét korlátozó, eddig törvénybe nem iktatott szerződéshez csatoljanak e kísérletek helyszíni ellenőrzésére vonatkozó előírásokat, jelentette a/washington post vasárnapi száma.

a lap amerikai fegyverzetkorlátozási szakértők közül való informátora nem közölt részleteket a javaslatról. csak annyit mondott, hogy a szenátus külügyi bizottságával már közölték: a kormány csak azután fogja kérni a szerződés törvénybe iktatását, miután „javításokra törekszünk az ellenőrzésről szóló jegyzőkönyv szövegében. a jegyzőkönyv, ahogyan most kinéz, nem lenne megfelelő... az 1974-es szerződésnek részét nem képező, de ahhoz csatolt jegyzőkönyv nem említi helyszíni ellenőrzést. „nemzeti technikai eszközök, „használatáról szól, ami szépitett elnevezése a kémüholdaknak és a szeizmikus megfigyelő állomásoknak. ezek használatával ellenőrizheti mindkét fél, betartja-e a másik a megállapodást.

a richard nixon volt elnök által aláírt szerződés megtilt minden olyan földalatti atomfegyverkísérletet, amelynél a töltet robbanóereje nagyobb 150 kilotonnánál. ez 150 ezer tonna trinitrotoluol robbanóerejének felel meg. a hirosimára és nagaszakira dobott két atombomba 16, illetve 13 kilotonnás volt. eddig sem a szovjetuniót, sem az egyesült államokat nem vádolták a szerződés megsértésével. számos amerikai szakértő szerint azonban a jelenlegi ellenőrzési rendszer bizonytalansága olyan nagy, hogy történhetett volna szovjet szerződészegés anélkül, hogy észrevették volna. a/washington post elemzése szerint sok amerikai fegyverkezési szakértő úgy vélte, hogy ha felülvizsgálják a megállapodást, 150 kilotonnánál szabják meg azt a határt, ahol még nem kell ellenőrzés, hiszen még kétszer akkora robbanás sem szolgált jelentős katonai információt. mások pedig azért ellenezték a helyszíni ellenőrzés tervét, mert akkor a szovjetek „összemáskálnák az egész nevadai kísérleti terepet, „mert nincsenek olyan bonyolult elektronikus ellenőrző felszerelések, mint az amerikaiaknak. végül a hadügyminisztérium álláspontja győzött, azaz: ha a szovjetek nem

Fi

fogadják el az egyszerű helyszíni ellenőrzési módszereket, „a más megállapodásokhoz szükséges bonyolultabb eljárások szóba sem kerülhetnek... az amerikai javaslat szerint 75 kilotonnától fölfelé minden kísérlethez helyszíni ellenőröket kellene küldeni.

sg pi

14.00 130383 2576

--

sk0015 4 300 mtik1015

shultz tárgyalásai

washington, 1983. március 13. /upi/ - george shultz amerikai külügyminiszter szombaton washingtonban fogadta elie szalem libanoni külügyminisztert, aki az izraeli csapatok libanonból való kivonásáról szóló tárgyalások meggyorsítására érkezett az amerikai fővárosba.

a másfélórás megbeszélés után szalem rendkívül bizakodónak mutatkozott. „van lehetőség a békére a közel-keleten és libanonban, „erősítette, s hangsúlyozta, hogy a közel-keleti béke libanon békéjétől függ. szavaiból kitűnt, hogy kormánya kizárólag az egyesült államoktól várja a „segítséget, „a libanoni probléma megoldásában.

részletek felől érdeklődő kérdésekre nem volt hajlandó válaszolni, így nem derült ki, valójában mire alapozza bizakodását. csak annyit mondott, hogy „jó esély van a megegyezésre, ha az ember ésszerűen és gyakorlatiasan viselkedik, és ténylegesen kész a békére, „azt sem tudni, találkozik-e még egyszer az amerikai külügyminiszterrel. az újabb találkozó lehetőségét firtató kérdésre azt felelte, hogy „szeretünk találkozni shultz urral, „.

shultz a tervek szerint vasárnap és hétfőn kétszer is fogadja jichak samir izraeli külügyminisztert, aki ugyancsak washingtonban tartózkodik. szalem egyelőre kizárta a lehetőséget, hogy ő is találkozna washingtonban samirral, bár hírek szerint shultz e találkozó összehozásán is fáradozik. megfigyelők szerint a mostani diplomáciai aktivitás részint azzal függ össze, hogy az eddigi, a helyszínen folytatott izraeli-libanoni-amerikai tárgyalások még nem hozták meg a várt eredményt, részint pedig libanonban attól tartanak, hogy az egyesült államok most már hajlik annak az izraeli törekvésnek az elfogadására, hogy a kivonulást több szakaszban hajtsák végre. az amerikai kormány eddig elutasította a részleges kivonulás tervét arra hivatkozva, hogy amiatt késne a reagan-terv beindítása.

Fi

a palesztin kérdést jordániával társult önkormányzat keretében megoldani kívánó reagan-tervre utalt shultz külügyminiszter is, amikor a/washington post vasárnapi számában megjelent nyilatkozatában „szinvallásra„ sürgette husszein jordániai királyt. „ideje mozdulni„ - üzent a királynak az amerikai külügyminiszter. elismerte, hogy a libanoni tárgyalások elhúzódása miatt „rosszabbodhatnak a dolgok máshol„ a közel-keleten, ám meggyőződését fejezte ki, hogy végül sikerül megegyezni izraellel a csapatkivonásról és az „átfogóbb„ közel-keleti békéről.

sg pi Lthe

14.26 130383 2457

-. -

sk0016 4 300 mtik1017

castro -. ndk

berlin, 1983. március 13. /adn/ - fidel castro, a kubai kommunista párt központi bizottságának első titkára, a kubai államtanács elnöke, miniszterelnök vasárnap délelőtt befejezte ndk-beli munkalátogatását és elutazott berlinből. a kubai vezető az el nem kötelezett országok csucsértekezletének befejezése után újdelhiből érkezett szombaton az ndk-ba.

sg pi

14.56 130383 0393

fi

-. -

sk0017 4 230 mtik1018

lipcsei vásár - 1.

bochkor jenő, az mti tudósítója jelenti:

lipcse, 1983. március 13. /mti/ - erich honecker vasárnap kinyilvánította készségét, hogy még az idén ellátogasson a német szövetségi köztársaságba.

az ndk államtanácsának elnöke a lipcsei tavaszi vásár megnyitó napján egyebek között megtekintette a mannesmann nyugatnémet cég kiállítását, ahol találkozott hans otto bräutigammal, az nszk állandó berlini képviselőjének vezetőjével.

a felek örömmel állapították meg, hogy a nehéz világgazdasági helyzet ellenére kedvezően fejlődnek a két német állam gazdasági kapcsolatai. honecker rámutatott arra, hogy mindkét német állam sokat tehet a nemzetközi légkör megjavításáért, az együttműködés kiszélesítéséért. állást foglalt a kelet-nyugati politikai párbeszéd folytatása mellett, és rámutatott, hogy elsősorban azoknak a kérdéseknek a megoldását kell napirendre tűzni, amelyekben nincs akadálya a megegyezésnek.

kijelentette, amennyiben elfoglaltsága megengedi, még az idén eleget tesz karl carstens nyugatnémet államelnök és helmüt kohl szövetségi kancellár meghívásának s ellátogat az nszk-ba. „meggyőződésem - mondta -, hogy ez a találkozó előbbre visz bennünket egy lépéssel, különös tekintettel arra a körülményre, hogy mindkét német állam hozzájárulhat a béke biztosításához,,.

az idei lipcsei vásárt - amely egy héten át tartja nyitva kapuit - vasárnap délelőtt 10 órakor nyitotta meg erich honecker. willi stoph kormányfő, valamint számos más párt- és állami vezető kíséretében megtekintette a résztvevő országok kiállításait. a magyar pavilonban dr. szalai béla nagykövet üdvözölte a vendégeket, és örömmel számolt be arról, hogy örövendetesen fejlődnek az ndk és Magyarország gazdasági kapcsolatai. az árucere-forgalom 1982-ben az előző évhez képest 12 százalékkal nőtt./folyt./

bj/so pi

15.59 130383 1857

fi

-. -

sk0018 4 230 mtik1019

Lipcsei vásár - 2.

Lipcse, 1983. március 13. /mti/ - az idei lipcsei vásár jelentősége elsősorban az, hogy a békés együttműködést jelképezi egy olyan időszakban, amikor az egyesült államok vezette tőkés hatalmak a fegyverkezési hajszát fokozták, az enyhülési politika megkérdőjelezését tekintik fő politikai törekvésüknek. a vásáron a világ minden tájáról érkezett vezető gazdasági szakemberek és üzletemberek keresik a kapcsolatok fejlesztésének lehetőségét, és több mint 9000 kiállító vonult fel termékeivel.

magyarországról - 3500 négyzetméternyi területen - 40 külkereskedelmi vállalat mutatja be ujdonságait tíz csarnokban és hét városi kiállítási épületben. közülük kilencen 14 termékkel pályáznak a vásár aranyérméire.

az idei lipcsei tavaszi vásár mottója „a programozott hatékonyság elérése a mikroelektronika segítségével... a kiállított termékek elsősorban a mikroelektronika alkalmazását szemléltetik.

a magyar vásári kínálatra - amely tíz szakágazatra terjed ki - szintén ez jellemző. kiemelendő az elektrotechnika, az automatizálási technika, a híradástechnika és mérés technika, az adatfeldolgozás és az irodagépek kiállítási komplexuma. összesen 12 külkereskedelmi vállalat képviseli e terület magyar exportiparát és mutatkozik be a mikroelektronika számos gyártmányával.

bj/so pi

16.02 130383 1334

--

sk0019 4 230 mtik1020

marx - kina /1. rész/

peking, 1983. március 13. /mti/ - vasárnap délután pekingben a kínai kommunista párt központi bizottsága emlékülést tartott marx károly halálának 100. évfordulója alkalmából. a gyűlés elnökségében helyet foglalt teng hsziang-ping, csao ce-jang, li hsien-nien, valamint a kínai állam és a kommunista párt több más vezetője.

az emlékülés szónoka, hu jao-pang, a kkp kb főtitkára a 10 000 fős hallgatóság, valamint a televízió nyilvánossága előtt hangsúlyozta, hogy a marxi elmélet az elmúlt több mint egy évszázad

Fi

alatt hatalmas, a világtörténelmet mélyszélesen megváltoztató erővé vált, s megmarad ilyen erőnek. enélkül a mai kina sem jöhetett volna létre. hu jao-pang a marx és engels halála utáni időszak első nagy fontosságú fejleményének nevezte az októberi forradalmat. ezt követően a kínai forradalom volt a marxizmus fejlődésének legfontosabb eseménye, -mondotta hu jao-pang.

az általános törvényszerűségek és a nemzeti sajátosságok közötti kapcsolatot taglalva, ez utóbbit kihangsúlyozva, hu jao-pang aláhuzta: „a marxizmus fejlődésének történetéből levonandó alapvető tanulság az, hogy az egyes országok marxista pártjai nem érhetnek el sikert a forradalomban és az építésben, amennyiben nem dolgozzák ki saját irányvonalukat és politikájukat, összhangban a párt konkrét feltételeivel, valamint a pártot körülvevő nemzetközi és belföldi körülményekkel... /folyt./

nc/so pi

16.09 130383 1431

--

sk0020 4 230 mtik1021

marx - kina /2.rész/

a kkp kb főtitkára a nemzetközi kommunista mozgalom fejlődését a második világháborút követően „tekervényesnek”, nevezte, amelyben „voltak ragyogó sikerek és győzelmek”, de súlyos visszaesések és kudarcok is.

a kkp vezetője a „kulturális forradalom”, tíz évét a kínai párt számára a „végszükség”, éveinek nevezte. hu jao-pang szerint a kkp visszatért a marxizmus egyetemes igazságát a konkrét feltételekkel egyesítő egyetlen helyes utra, amit „mao ce-tung elvtárs nyitott meg számunkra”, bár „élete alkonyán, letérve erről a helyes utról... fájdalmas hibákat csinált... hu jao-pang „nagy marxistának”, nevezte a kkp néhai elnökét.

a vasárnapi emlékülés szónoka beszédének kétharmad részében „a tudáshoz és az értelmiséghez fűződő helyes viszonyról... mint a korszerűsítés „sürgős és létfontosságú”, tényezőjéről beszélt, elismerve, hogy „még távolról sem számoltuk fel az ezzel kapcsolatos hosszán tartó balos hibák súlyos következményeit... hu jao-pang szerint a kínai gazdasági és társadalmi életben még mindig sok a „hibás eszme és modell... amelyek nem felelnek meg kina jelenlegi feltételeinek. a főtitkár méltatta a kínai mezőgazdaság sikereit és reformokat sürgetett mind a termelésben, mind a felépítményben.

Fi

a gyűlés elnökségében helyet foglalt hoang van hoan, a pekingben élő vietnami renegát politikus is.

nc/so pi

16.16 130383 1403

-.-

sk0021 4 230 mtik1022

japán - nato

tokió, 1983. március 13. /taszsz/afp/ - a tokiói kormány áprilisban és májusban a „biztonság megőrzésének globális problémáiról”, magas szintű megbeszéléseket kezd a nato-tagországok képviselőivel. a kyodo japán hírügynökség szerint ez a döntés azt jelzi, hogy a kormány gyakorlatilag a „nato társult államává”, változtatja a szigetországot. a konzultatív jellegű megbeszéléseken elsősorban arról esik szó, hogy hogyan lehetne szorosabban összehangolni japán és az észak-atlanti szerződés tagállamainak álláspontját a katonapolitikai kérdéseket illetően, ideértve a nukleáris fegyverekről folytatott tárgyalásokat is - mutat rá a japán hírszolgálati iroda.

richard burt, az európai kérdésekért felelős amerikai külügyi államtitkár április elején tokióba utazik, hogy megbeszélés-sorozatot kezdjen, abe sintaró japán külügyminiszter pedig májusban látogat el nyugat-európába és az egyesült államokba. körútja során találkozik a nato-tagországok diplomáciájának vezetőivel, így george shultz amerikai külügyminiszterrel is.

japán kapcsolatait a nato-val eddig az ugynevezett japán, az egyesült államok és nyugat-európa biztonsága megvédésének kérdéseivel foglalkozó parlamenti tanácson keresztül tartotta fenn.

juliusban tokióba látogat a nato vezetésének küldöttsége, hogy a „keleti kapcsolatok problémáiról”, tárgyaljon a japán kormánnyal.

japán és a nato katonai köreinek közvetlen kapcsolatai megélnék az utóbbi időben. a japán fegyveres erők parancsnokságának képviselői rendszeresen konzultálnak az észak-atlanti szerződés szervezetének brüsszeli vezérkarával - mutat rá a japán sajtó.

a kyodo szerint japán már régóta egyezteteti külpolitikáját a nato álláspontjával. mint ismeretes, abe sintaró külügyminiszter januári körútja során megállapodás született arról, hogy japán, az egyesült

fi

államok és a nyugat-európai országok szükségesnek tartják a szoros konzultációkat.

ily módon japán és a nato rendszeresen és hivatalos alapon koordinálja álláspontját, sőt a japán kormány a nato-val fenntartott állandó kapcsolatok kérdéseivel foglalkozó különleges bizottság felállítását is fontolgatja - hangoztatja a kyodo japán hírügynökség.

hg pi

17.00 130383 2223

-.-

sk0022 4 230 mtik1023

nkomo 2.

london, 1983. március 13. /reuter/upi/ - „ebben az életkorban már nem vándorolhat az ember szerte a világban”, - jelentette ki vasárnap joshua nkomo zimbabwei politikus, londonba érkezésekor.

az egyelőre egyhetes ideiglenes angliai tartózkodási engedélyt kapott zápu-vezető úgy nyilatkozott, hogy vissza kíván térni hazájába, nem vonul száműzetésbe. egyelőre azonban nem tudott nyilatkozni pontos terveiről. „azért jöttem londonba, hogy levegyem a terhet a botswanai kormány válláról”, - mondotta.

„értelmes megbeszélésre csak hararéban kerülhet sor”, - nyilatkozott szintén a brit fővárosban nathan shamuyarira zimbabwei tájékoztatási és idegenforgalmi miniszter. a mugabe-kormány tagja átutazóban az nszk-ba állt meg rövid időre londonban. nincs jele annak, hogy találkozni kívánna nkomóval.

shamuyarira cáfolta, hogy a zimbabwei hatóságok nkomo életét fenyegették volna. garantálta nkomo sértetlenségét, ha hazautazik, és azt is megígérte, hogy bármikor szabadon távozhat.

kj pi

17.02 130383 1033

fi

-.-

sk0023 4 230 mtik1024

arbatov nyilatkozata - tudósítói

tókió, 1983. március 13. /mti/ - az ázsiai biztonság megszilárdítását, s ezzel összefüggésben az ázsiai és távol-keleti térségben levő közép-hatótávolságú nukleáris rakéták számának csökkentésével kapcsolatos tárgyalások megkezdését szorgalmazta georgij arbatov, az szkp kb tagja, a szovjet tudományos akadémia egyesült államok és kanada intézetének igazgatója. a neves szovjet politikus az aszahi simbun című japán lap vasárnapi számában megjelent nyilatkozatában emlékeztetett arra, hogy leonyid brezsnyev már 1982 májusában indítványozta ezeket a tárgyalásokat, s e javaslat - mint hangsúlyozta - most is érvényben van. arbatov leszögezte: a szovjetunió rendkívül fontosnak tartja az ázsiai kollektív biztonsági rendszer megteremtését, a távol-keleti bizalmat elősegítő lépések megtételét. hozzáfűzte ugyanakkor, hogy a szóban forgó fegyverzetkorlátozási tárgyalásokba kínát is be kell vonni.

a továbbiakban georgij arbatov kijelentette, hogy a szovjetunió közép-hatótávolságú rakétái nem irányulnak japán ellen, s nem fognak ezután sem. de japánnak - mutatott rá - változatlanul tartania kell magát az eddigi antinukleáris elvekhez, nem szabad soha megengednie, hogy atomfegyvert vigyenek területére, sem azt, hogy területét a szovjetunió elleni támadás céljára használják fel.

mint az aszahi simbun írta: nyilatkozatában georgij arbatov nyilvánvalóan azokra az amerikai tervekre utalt, hogy a 7. /csendes-óceáni/ flottát nukleáris rakétákkal szerelik fel, s japán területén nukleáris csapásmérésre alkalmas f-16-os vadászbombázókat helyeznek el.

a szerkesztőségek tájékoztatására

annak kapcsán, hogy arbatov szerint kínát is be kell vonni az ázsiai, illetve távol-keleti fegyverzetkorlátozási tárgyalásokba, az aszahi simbun úgy vélekedett: a kreml nemcsak az amerikai, hanem a kínai nukleáris erőt is ellenőrzés alá kívánja vonni. mindebből az tükröződik, hogy a szovjetunió aggódik a kínai rakétafejlesztés miatt.

pl/so pi

17.26 130383 2054

Fi

--

sk0024 4 230 mtik1025

marx-ünnepségek

trier, bécs, ulánbátor, új-delhi 1983. március 13. /taszsz/ - a hét végén a világ számos városában megemlékeztek karl marx halálának századik évfordulójáról.

trierben, a tudományos szocializmus megalapítójának szülővárosában nagygyűlést tartottak. a hazai és külföldi felszólalók sorában herbert mies, a német kommunista párt elnöke az ország dolgozóit foglalkoztató egyik legfontosabb kérdés, a béke megővése kérdésének kifejtésére ragadta meg az alkalmat.

hangsúlyozta, hogy a külpolitika kérdésében elfoglalt marxista álláspont szerint korunkban van reális lehetőség az emberiség békés életére. a béke biztosítása viszont csak az imperializmus elleni következetes harc révén lehetséges. e harcban a kapitalista világ munkássága nincs egyedül, hanem szilárd támaszt talál a szovjetunióban, a szocialista országokban.

bécsben az osztrák kommunista párt által szervezett elméleti konferenciával emlékeztek meg az évfordulóról. az előadások témái a marxi tanítás és napjaink élő kapcsolatát kívánták tanúsítani, mint például: „a marxizmus és a nemzeti kérdés... a marxizmus és a tudományos-műszaki forradalom... a mai munkásosztály szerkezete... a kapitalizmus jelenlegi fejlődési szakasza... franz muhri, az osztrák kommunista párt elnöke felszólalásában hangsúlyozta, hogy a marx halála óta eltelt száz év eseményei bebizonyították, igaz volt engels jövendölése arról, hogy a filozófus eszméi tovább élnek a következő századokban.

karl marx azzal tette a legnagyobb szolgálatot az emberiségnek, hogy mélyen tudományos forradalmi elmélettel fegyverezte fel a proletariátust - írja az unen című ulánbátori lap vasárnapi száma.

a világfejlődés döntő tényezőjét ma a szocializmus erői adják, s ezért a további haladásnak és a marxizmus-leninizmus gazdagításának logikus folytatását az az elmélet és gyakorlat jelenti, amely a szocialista és a kommunista társadalomnak a szovjetunióbeli, illetve a többi szocialista országbeli építése során halmozódik fel - hangsúlyozza az unen.

az indiai haladó sajtóban megjelenő cikkek a marxizmusnak a modern társadalom fejlődéséhez nyújtott hozzájárulását hangsúlyozzák. a napokban india több városában tömeggyűléseken és tanácskozásokon emlékeztek meg a marx-évfordulóról.

ta pi

18.44 130383 2291

Fi

--

sk0025 4 230 mtik1026

rövid hírek

lavina

islamabad, 1983. március 13. /ap/upi/ - legalább 76-an meghaltak, 19-en eltűntek, mintegy százan pedig megsebesültek annak következtében, hogy hatalmas méretű lavina zúdult egy hegyi falra Pakisztán északi részén - jelentette az islamabadi rádió. a hadsereg helikopterei is részt vesznek az orvosok, a mentőfelszerelés és a segélycsomagok szállításában. a súlyos sebesültek közül 25-öt helikopteren elszállítottak.

agyhártyagyulladás

fürstenfeldbruck, 1983. március 13. /dpa/ - vírusos agyhártyagyulladás /meningitis/ megbetegedéseket észleltek Bajórországban. eddig hárman meghaltak: egy 10, egy 14 és egy 17 éves tanuló. a hatóságok több iskolát bezártak, hétfőtől további négy iskola kapui maradnak zárva. a környék lakosait megelőzésül antibiotikumokkal kezelik.

aruba

hága, 1983. március 13. /ap/upi/dpa/ - hágában szombaton megállapodás jött létre aruba vezetői és a holland kormány között a dél-amerikai holland-antillákhoz tartozó sziget függetlenné válásának menetrendjéről. a 120 négyzetkilométer területű gyarmat-szigetnek 1986-tól „önálló státusza” lesz, és teljes függetlenségét 1996-ban nyeri el. a 64 ezer lakosú aruba a holland-antillák gazdaságilag legerősebb tagja.

zsinagóga - letartóztatás

marseille, 1983. március 13. /upi/ - a marseille-i rendőrség szombat éjjel letartóztatott két nőt a multheti „zsinagóga-ügyel”, kapcsolatban. a keddi halálos kimenetelű pokolgépes robbanás - mint jelentették - egy zsinagóga közelében történt. a két nővel, akik egy mulató alkalmazottai, ötre emelkedett a letartóztatottak száma.

nimitz

kairó, 1983. március 13. /upi/ - ötnapos „rutinlátogatásra”, az egyiptomi alexandria kikötőjébe érkezett a nimitz atomhajtóműves amerikai repülőgép-anyahajó. kíséretében van két további amerikai hadihajó.

le-kj pi

18.53 130383 1866

Fi

-.-

sk0026 4 230 mtik1027

magyar pártküldöttség - érkezés

moszkva, 1983. március 13. /mti/ - a magyar szocialista munkáspárt képviselőjében aczél györgy és óvári miklós, az mszmp politikai bizottságának tagjai, a kb titkárai, valamint várkonyi péter, a központi bizottság titkára vasárnap moszkvába érkezett.

kíséretükben van lakatos ernő, a központi bizottság osztályvezetője.

a küldöttséget a repülőtéren borisz ponomarjov, az szkp kb pb póttagja, a központi bizottság titkára és vaszilijsauró, az szkp központi bizottságának osztályvezetője fogadta.

fl/hj/so pi

18.55 130383 0573

-.-

sk0027 4 230 mtik1028

nhan dan - el nem kötelezettek

hanói, 1983. március 13. /taszsz/ - az el nem kötelezett országok mozgalmanak új-delhiben lezajlott VI. csúcserkezletén résztvevők egységesen ítélték meg az emberek millióit érintő legfontosabb problémákat - hangsúlyozza a nhan dan, a vietnami kommunista párt kb hivatalos lapjának vasárnapi vezércikke.

az el nem kötelezett országok állam- és kormányfői kijelentették, hogy a béke az emberiség legsürgősebb követelése. a kitűzött célokért folytatott harcban a szovjetunió, a szocialista országok az el nem kötelezettek legszorosabb szövetségesei - hangoztatja a nhan dan.

a csúcserkezlet újabb csapást mért az amerikai imperializmusra, amely a nemzetközi reakcióval szövetségesei igyekezik megosztani az el nem kötelezettek mozgalma.

az állam- és kormányfői találkozó ösztönző erő azok számára, akik a békéért, a nemzeti függetlenségért és a társadalmi haladásért harcolnak. a mozgalom legfőbb céljaiért szilárdan küzdők határozottsága erősebbnek bizonyult az el nem kötelezettek mozgalmanak aláásására és a mozgalom antiimperialista jellegének elferdítésére irányuló elképzeléseknél. a vietnami nép, amely

Fi

szorosan kapcsolódik az el nem kötelezettek mozgalmához, a laoszi és a kambodzsai néppel együtt mindent megtesz a delhi csucsértekezlet határozatainak végrehajtásáért - szögezi le a nhan dan vezércikke.

hg pi

19.05 130383 1390

--

sk0028 4 230 mtik1029

francia választási részvétel

párizs, 1983. március 13. /upi/ - délután 5 óráig a választásra jogosultak 74,65 százaléka járult az urnákhoz a franciaországi helyhatósági választások vasárnapi, második fordulóján. ez a részvételi részarány 10 százalékkal magasabb, mint a múlt vasárnap azonos időszakának adata. a nagyobb részvétel megfigyelők szerint a baloldalnak kedvez. hivatalos végeredmény hírek szerint a hétfői nap folyamán várható.

kj pi

19.12 130383 0466

--

sk0029 4 230 mtik1030

nszk - schleswig-holstein - első számítógépes előrejelzések

bonn, 1983. március 13. /mti/ - tartományi választást tartottak vasárnap az nszk-beli schleswig-holsteinben. az első számítógépes előrejelzések szerint a kereszténydemokrata unió a leadott szavazatok 49, a német szociáldemokrata párt 44, a szabaddemokrata párt 2, a „zöldek”, pedig 3,5 százalékát kapták.

amennyiben a hétfő hajnalra várható végeredmény megfelel az előrejelzéseknek, a dániával határos tartományban újabb négy esztendőre a cdu alakíthat kormányt „abszolút”, többsége birtokában.

fi

az fdp, amely - az országos tendenciával ellentétben - a szociáldemokratákkal akart koalícióra lépni, kiesik a kielben székelő parlamentből. s ezuttal - öt tartomány és az országos parlament meghódítása után - a „zöldek”, sem jutnak be újabb tartományi parlamentbe.

fkj/so pi

19.17 130383 0866

--

sk0030 4 230 mtik1032

opec - halasztás

london, 1983. március 13. /upi/ - elhalasztották az olajexportáló országok szervezetének vasárnap estére tervezett teljes körű ülését; a miniszterek ehelyett további kisebb találkozókat tartanak, illetve telefonon egyeztetik álláspontjukat.

ahmed jamani, szaud-arábia olajipari minisztere egy rövid sajtótájékoztatón közölte, hogy a 13 miniszter már majdnem elkészült a megállapodással, s hétfőre jelezte a kitermelési kvóták elosztásáról várt bejelentést, amellyel - az árcsökkentés szerves kiegészítéseként - véget akarnak vetni a túltermelési válságnak.

ta pi

19.23 130383 0606

fi

--

sk0031 4 230 mtik1034

kina-usa

peking, 1983. március 13. /mti/ - a vasárnapi zsenmin zsipao rövid kommentárt fűzött ahhoz a hírhez, hogy az amerikai szenátus és képviselőház határozati javaslatokat kapott néhány képviselőtől, amelyekben, mint a kkp központi lapja írja, „aggodalmukat fejezték ki tajvan népének jövője miatt... az egyik dokumentum, jegyezte meg a zsenmin zsipao, „nyíltan kijelenti: tajvan jövőjét békésen kell megoldani, erőszaktól mentesen, tajvan népének elfogadható módon és az amerikai kongresszus törvényeivel, valamint a knk-val közösen kiadott kommunikékkal összhangban,..

a zsenmin zsipao „a kínai belügyekbe való brutális beavatkozásnak, nevezte, hogy az amerikai kongresszusban elfogadott törvényekkel összhangban valósuljon meg tajvan és az anyaország egyesítése, „ilyesmit a kínai kormány és nép sohasem fog eltűrni,.. mint a zsenmin zsipao hangsúlyozta, „tajvan és az anyaország egyesítése kina belügye, ami nem tűr beavatkozást az egyesült államok részéről sem tevéken, sem szavakban,.. „van néhány ókonzervatív az egyesült államokban, akik makacsul ragaszkodnak az imperializmus és a szuperhatalmi hegemonizmus eszméihez,.. írta a központi pekingi lap, amely kikelt az „egy kina, egy tajvan, elvét, vallók ellen is, azaz azok ellen, akik szeretnék fejleszteni a kapcsolatokat a knk-val, „de tajvan feladása, ellen is lármáznak,.. a kínai nép a végsőig harcolni fog mindazok ellen, akik hiábavalóan megkísérik megszállni tajvant, s nem engedi meg, hogy bármelyik tervük is valóra váljon,.. szögezte le a vasárnapi kommentár a zsenmin zsipao-ban.

nc/so pi

19.38 130383 1605

fi

-.-

sk0032 4 230 mtik1035

közel-keleti hírek

amman, 1983. március 13. /reuter/ - husszein jordániai király vasárnap fogadta james carter volt amerikai elnököt. a jordániai uralkodó tájékoztatta cartert a közel-keleti helyzet békés rendezésére irányuló arab erőfeszítésekről - jelentette a jordániai hírügynökség. husszein hangsúlyozta, hogy a közel-keleti probléma megoldásának kulcsfontja a palesztinok jogainak elismerése.

london, 1983. március 13. /ap/ - husszein jordániai király vezeti londonban az arab liga küldöttségét. a delegáció március 18-án érkezik a brit fővárosba. az arab liga küldöttségének feladata az, hogy tájékoztassa a biztonsági tanács állandó tagjait a közel-keleti helyzet békés rendezésére irányuló javaslatairól. husszein ii. hasszán marokkói királyt váltotta fel, akinek vezetésével a küldöttség már járt az egyesült államokban, franciaországban, a szovjetunióban és kínában. london lesz az arab liga küldöttsége látogatásorozatának utolsó állomása.

damaszkusz, 1983. március 13. /afp/ - a vasárnapi szíriai sajtó bírálja azokat a tárgyalásokat, amelyeket az egyesült államok washingtonban külön-külön folytat izraellel és libanonnal. az asz-~~taura~~ című napilap szerint „amerikai-izraeli egyeztetett lépésről van szó, amelynek célja olyan légkört teremteni, amelyben nyomást gyakorolhatnak libanonra, hogy fogadja el az izraeli feltételeket az izraellel folytatott tárgyalásokon,..

a tistrin című napilap úgy véli, hogy az egyesült államok igyekezik a tengeren túlra helyezni a tárgyalások színhelyét, hogy azután a camp david-i különalkuhoz hasonló megállapodást hozhasson létre izrael és libanon között.

szíriának törvényes joga minden eszközzel szembeállítani azokkal a feltételekkel, amelyeket izrael libanonra szeretne kényszeríteni, mivel ezek érintik az ország biztonságát és szuverenitását - fűzi hozzá a lap.

hg pi

19.48 130383 1869

fi

-.-

sk0033 4 230 mtik1036

egyiptomi kormány

patak károly, az mti tudósítója jelenti:

kairó, 1983. március 13 /mti/ - vasárnap az esti órákig huzódó ülésen tárgyalta az egyiptomi minisztertanács azoknak a minisztereknek a sorsát, akiknek a neve felmerült eszmat szadat perében. kairóban elterjedt hírek szerint a hoszni mubarak elnökletével ülésező kabinetben részleges kormányát szervezést határoztak el, amelynek részleteit a későbbiekben hozzák nyilvánosságra.

eszmat szadat a néhai anvar szadat elnök testvéröccse. az egyiptomi különleges ítélőszék, az ugynevezett etikai bíróság, a közelmúltban különböző gazdasági bűncselekmények vádjával eszmat szadatot és három fiát egy-egy évi elzárással sújtotta. a verdikt később nyilvánosságra hozott részletesebb indoklásában a bíróság három miniszternek és mintegy husz állami tröszt vezetőjének a nevét említette meg. bár illetékességi körét a kormányférfiak elmarasztalása meghaladta volna, a bíróság a közellátási és belkereskedelmi, a szállítási, tengerhajózási és közlekedési, valamint az iparügyi miniszter tevékenységét feddhetőnek minősítette.

az említett miniszterek mai, vagy más funkciókban már anvar szadat elnöksége alatt is szolgáltak, és szívességeket tettek a korrupciós botrányba belebukott szadat-fivér vállalatának.

pk/so pi

19.52 130383 1303

Fi

--

sk0034 4 230 mtik1037

weinberger - kohL /1. rész/

washington, 1983. március 13. /mti/ - az amerikai kormány vasárnap elutasította kohL nyugatnémet kancellár és colombo olasz külügyminiszter kérését, hogy a „nullaváltozat”, valamelyes módosításával adjon lendületet a középhatótávolságu rakétákról szóló genfi tárgyalásoknak.

caspar weinberger hadügyminiszter a cbs televízióknak adott interjújában közölte, hogy „először szeretnénk komoly választ látni arra a komoly javaslatra, amelyet mi tettünk”, mint ismeretes, az amerikai javaslat szerint az egyesült államok abban az esetben mondana le 572 új nato-rakéta európába telepítéséről, - érintetlenül hagyva előretolt nukleáris rendszereit - ha a szovjetunió összes középhatótávolságu rakétáit leszerelné. a szovjetunió felajánlotta, hogy rakétáinak számát a jelenleg Európában levő középhatótávolságu nato-rakéták számáig csökkenti.

megismételve, hogy az egyesült államok nem hajlandó megtenni a következő lépést a megegyezés felé, s makacsul azt állítva, hogy szovjet részről „nem volt semmilyen komoly ellenjavaslat”, weinberger elvileg nem zárta ki egy olyan megállapodás lehetőségét, amelynek első paragrafusa úgy szólna, hogy közvetlenül a közbülső megállapodás után a felek újból összeülnek a nullamegoldás megtárgyalására,,.

az egyesült államok „bizonytal a tárgyalóasztalnál akar maradni, s bizonytal sikerre szeretné vinni a tárgyalásokat,, - állította weinberger, de azt is kijelentette, hogy az egyesült államok egy „rossz megállapodás,, helyett inkább „a nem megállapodást választja,,.

az amerikai hadügyminiszter kereken elutasította a kormányzat atomfegyverkezési politikájának belpolitikai okokból való megváltoztatását is. jelezte, hogy a kormány nem lenne hajlandó alávetni magát egy kongresszusi határozatnak, amely az atomfegyverek befagyasztásáról szóló tárgyalások megkezdését szorgalmazná. az amerikai képviselőház ezen a héten szavaz egy ilyen javaslatról, s a képviselőház külügyi bizottsága azt már jóváhagyta. ennek dacára weinberger kijelentette: „semmilyen módot nem látok arra, hogy jó lelkiismerettel javasoljam a korszerűsítési program feladását,,. /folyt./

br/so pi

20.01 130383 2179

Fi

--

sk0035 4 230 mtik1038

weinberger-kohl /2. rész/

a program - állította a hadügyminiszter - „már rendelkezik a kongresszus jóváhagyásával,, „és nyilvánvaló, hogy folytatni fogjuk végrehajtását,,.

John Tower szenátor, az amerikai szenátus hadügyi bizottságának elnöke, aki pedig feltétel nélkül támogatja a kormány atomfegyverkezési politikáját, mindezt nem látja ilyen nyilvánvalónak. Ugyancsak vasárnap elhangzott interjújában Tower rendkívül óvatos választ adott arra a kérdésre, vajon ebben az évben a törvényhozás jóváhagyja-e az új hadászati rakéta - az MX - építését. „ötven-ötven százalék az esély,, arra, mondta, hogy a Reagan által kinevezett szakértői bizottság elő tud állni egy olyan új MX-telepítési változattal, amely elfogadtatható a kongresszusban.

br/so pi

20.03 130383 0780

--

sk0036 4 230 mtik1039

francia községtanácsi választások második fordulója

Párizs, 1983. március 13. /mti/ - a községtanácsi választások vasárnap tartott második fordulóján a jelek szerint megfordult az első fordulóban jelentkezett irányzat, a 20 óra 30 percig beérkezett eredmények arra mutatnak, hogy a baloldalnak sikerül megállítania a jobboldal előretörését. A szavazásban résztvevők aránya minden eddigi rekordot meghaladt, s voltak városok, ahol 10 százalékkal is többen szavaztak, mint az első fordulóban.

az eddig beérkezett fontosabb eredmények: Pierre Mauroy miniszterelnök győzött Lille-ben, Gaston Defferre belügyminiszter Marseille-ben, Jean-Pierre Chevènement ipari és kutatási államminiszter Belfortban. az eddig beérkezett eredmények szerint több más nagyobb városban is a baloldal győzött s a jobboldalnak eddig csak egy nagyvárost, Saint-Étienne-t sikerült elhódítania a baloldaltól.

ds/so pi

20.58 130383 0916

Fi

--

sk0037 4 800 mtik1041

mai külpolitikai híreink tartalomjegyzéke: sk0001-sk0030 ig
budapest, 1983. március 13. /mti/

sk0001 ndk-kubai csúcstalálkozó
sk0002 nkomo
sk0003 rövid hírek:

London: brit bűnözés
uj-delhi: asszami zavargások
Frankfurt: szerencsés baleset

sk0004 el nem kötelezettek - szovjet értékelés
sk0005 opec: „közel a megállapodáshoz,,
sk0006 nszk - schleswig-holstein - tartományi választás
sk0007 francia helyhatósági választások
sk0008 kína-szu - pekingi lap /1. rész/
sk0009 kína-szu - pekingi lap /2. rész/
sk0010 közel-keleti hírek
sk0011 arbatov nyilatkozat - a szerkesztőségek tájékoztatására!
sk0012 nyugatnémet választások - pravda-kommentár
sk0013 szovjet-egyiptomi tárgyalások - a szerkesztőségek tájékoztatására!
sk0014 amerikai javaslat - a szerkesztőségek tájékoztatására!
sk0015 Shultz tárgyalásai
sk0016 Castro - ndk
sk0017 Lipcsei vásár - 1.
sk0018 Lipcsei vásár - 2.
sk0019 Marx - kína /1. rész/
sk0020 Marx - kína /2. rész/
sk0021 Japán - nato
sk0022 nkomo - 2.
sk0023 arbatov
sk0024 Marx-ünnepségek
sk0025 rövid hírek:

Islamabad: Lavina
Fürstenfeldbruck: agyhártyagyulladás
hága: aruba
Marseille: zsinagóga - letartóztatás
kairó: nimitz

sk0026 magyar pártküldöttség
sk0027 Nhan Dan - el nem kötelezettek
sk0028 francia választási részvétel
sk0029 nszk - schleswig-holstein - első számítógépes előrejelzések
sk0030 opec - halasztás

so/pi

20.59 130383 1770

Fi

--

sk0038 4 800 mtik1042

mai külpolitikai híreink tartalomjegyzéke: sk0031-sk0038-19
budapest, 1983. március 13. /mti/

sk0031 kina-usa
sk0032 közel-keleti hírek
sk0033 egyiptomi kormány
sk0034 weinberger-kohl /1. rész/
sk0035 weinberger-kohl /2. rész/
sk0036 francia
sk0037 tartalomjegyzék /1. rész/
sk0038 tartalomjegyzék /2. rész/

so/pi

készült az mti külpolitikai szerkesztőségében
főszerkesztő: köves tibor
szerkesztette: pirityi sándor

- v é g e -

20.59

130383 0621

R

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.010/X

Külföldi hírek

budapest, 1983. március 14.

kül

hétfő

sk0001 4 230 mtik1003

a schleswig-holsteini választások végeredménye /1. rész/
follinus könyves jános, az mti tudósítója jelenti:

bonn, 1983. március 14. /mti/ - vasárnap

újabb választási győzelmet aratott a kereszténydemokrata unió. a 2 millió 600 ezer lakosu schleswig-holsteinben megtartott tartományi választásokon a cdu abszolút többségre tett szert, s így újabb négy esztendőre egyedül alakíthat kormányt uwe barschel vezetésével. a szabaddemokraták és a zöldek, mivel nem érték el az összes leadott szavazatok 5 százalékát, nem jutottak be a tartományi parlamentbe.

a választáson, amelyen a szavazásra jogosult mintegy kétmillió választó 85 százaléka vett részt, a következő eredmény született:

pártok	1983-as választás	1979-es választás	változás 1979-hez képest
cdu	49,0	48,3	0,7
spd	43,7	41,7	2,0
fdp	2,2	5,7	- 3,5
zöldek	3,6	2,4	1,2
dán kisebbség	1,3	1,4	- 0,1

N